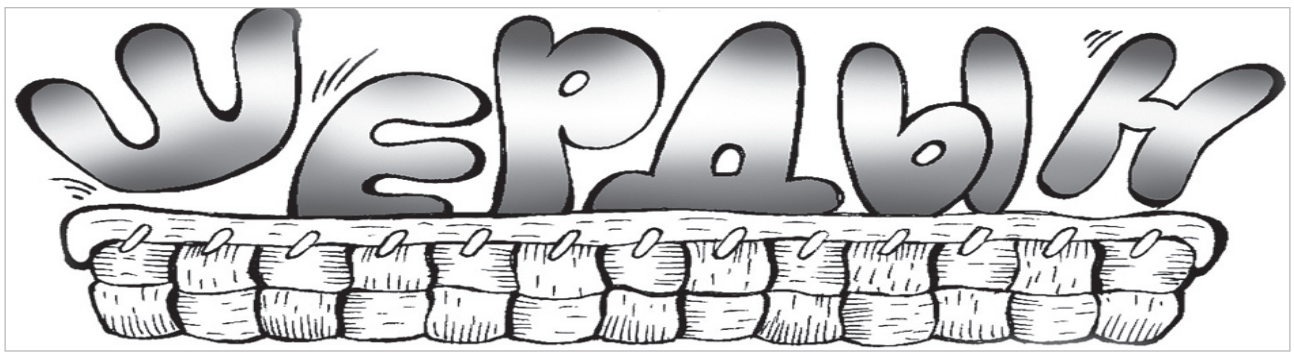

Дзирдыштіс Эжва йыв

Кольӧм вося ноябр 30 лунӧ Сыктывкарын, велӧдчысьяслысь да том йӧзлысь енби сӧвмӧдан керкаын, муніс челядьлы выль сьыланкывъяслӧн «Сьыланкывкӧд коля» гаж. Юргисны конкурс вылӧ мӧдӧдӧм сьыланкывъясысь медбуръяс — ставыс 14.

Петкӧдчисны кывбур гижысьяс, сьыланкыв тэчысьяс да найӧс йӧзӧдз вайӧдысьяс республика пасьтаысь, тшӧтш и Кулӧмдін районысь. Сідз, поэт Василий Лодыгинлӧн кывбуръяс вылӧ юргис композиторъяс Марк Новосёловлӧн, Михаил Оверинлӧн да Ирина Латкиналӧн нёль сьыланкыв. Та дырйи В.Лодыгинлӧн да М.Новосёловлӧн «Миян гаж» сьыланкыв босьтіс гран-при. М.Оверинлысь «Бордъя ва» да И.Латкиналысь «Еджыд сьыланкыв» сьыланкывъяс, кодъясӧс найӧ гижисны В.Лодыгинлӧн кывбуръяс вылӧ, пасйисны дипломъясӧн.

Бура петкӧдчис челядьлысь енби сӧвмӧдан Кулӧмдінса керкаысь Артём Нестеров, коді петкӧдліс «Кӧчильӧй да кузьпельӧй» сьыланкыв (кывбур А.Ванеевлӧн, шылад М.Уляшёвлӧн), мыйысь вичмис мӧд тшупӧда диплом. Сыкӧд тшӧтш петкӧдчис челядьлысь енби сӧвмӧдан керкаысь жӧ «Фантазия» йӧктан котыр.

Ирина ЛЮБИМЕНКО.

БНКоми сайтвывса снимок вылын: **Артём Нестеров да «Фантазия» котыр.**

Дрянщина

Менам Андрей пиӧй кольӧм вося сентябрын да октябрын велӧдчис Брянскын. Со мый сійӧ висьталіс:

- Кор тӧдмалі, мый менӧ мӧдӧдасны велӧдчыны кык тӧлысь кежлӧ Брянскӧ, то лои зэв нимкодь, мый мойвиас аддзывны сійӧ карсӧ, код гӧгӧр Великӧй Отечественнӧй война дырйи фашистъяслысь вирсӧ тшыкӧдісны партизанъяслӧн котыръяс. Радио пыр тшӧкыда кывлім на йылысь «Шумел сурово Брянский лес» сьыланкыв.

Гортысь мунігӧн Сыктывкарын кӧ вӧлі вель нин ыркыд, то Брянск вочааліс гожся шоныдӧн. Тайӧ вӧлі кивыв сыкӧд тӧдмасигӧн. Карыс юкӧнъяса. Водзті вӧлӧма орччӧнмоз некымын кар либӧ посёлок, но вочасӧн найӧ ӧтлаасьӧмаӧсь, кыдзи миян Сыктывкар да Эжва. Быд воськолын партизанъяслӧн тышъяс йылысь памятникъяс да пасъяс, зенитчицаяслы, артиллеристъяслы сувтӧдӧмторъяс. Эмӧсь «Партизанъяслӧн ичӧт эрд», «Партизанъяслӧн ыджыд эрд», «Гагаринлӧн аллея».

Брянскас чукӧртчим велӧдчыны Россия пасьтаысь. Чайті, мый овмӧдасны казарма сяма баракын, но веськалім ӧкмыс судта лифттӧм ӧтувъя оланінӧ, жырйын лоим кыкӧн Хабаровскса ёрткӧд. Гортысь босьтлі ноутбук да быд рыт йитчылі Кулӧмдінкӧд, тадзи «аддзӧдчылі» гӧтыркӧд да пикӧд.

Велӧдчыны эз вӧв сьӧкыд. Пажынӧдз пукалім пызанъяс сайын, гижышталім велӧдысьяслысь висьталӧмсӧ, сы бӧрын коліс дасьтысьны аслыд, но коді нӧ кутас зунясьны книгаясӧн? Кодкӧ петавліс карӧ, кодкӧ водліс шойччыны.

Душын мыйлакӧ кыкнан крансьыс дугдывтӧг киссис сӧмын пӧсь ва, пыр лоис видзчысьны сотчӧмысь. Босьтлім кипыдӧсӧ, койыштлім вылӧ да бара.

Брянск – сэтшӧм жӧ кар, кыдзи и уна мукӧд, но мыйсюрӧӧн векжӧ торъялӧ миян Сыктывкарысь. Лавкаясын вузавлӧны яблӧг, килоыс 56 шайта, петан сэтысь и сэні жӧ ӧдзӧс дорас пӧчьяс вӧзйӧны пакет, кӧні яблӧгыс кык кымын кило, 50 шайтысь. Муныштан кыксё кымын метра ылнаӧ да сэні тырыс эновтӧм дача, быдсяма яблӧгыс ӧшалӧ тыр и туплясьӧ кок улын, босьт, мыйта кӧсъян. И мича яблӧг ӧд! Ми аддзим татшӧм озырлунтӧ да пыр жӧ уськӧдчим чукӧртны став общежитиеӧн. Быд лун ёрткӧд сёйлім кык пакет тыр. Первойсӧ сёйлі весиг кӧйдыснас, вежон мысти нин курччавлі сӧмын бокъяссӧ, шӧрсӧ шыбитлі. Но вочасӧн умим, ӧти пакет тырмыліс некымын лун чӧж. А бӧрыннас эновтчим дзикӧдз, дачаяс вылӧ ветлыны эг кутӧй.

Автобусъясын кондукторъяс абуӧсь, быд мунысь пуктӧ водительлы киас сьӧм, а билетъяс сійӧ некодлы оз сетав. Автобусъяс шогмытӧм няйтӧсь, тырӧмаӧсь семечки кышӧн. Он кӧ водительлысь водзвыв висьтав, мый тэныд колӧ чеччыны, оз и сувтлы. Виччысянінын сулалігӧн быть колӧ кыпӧдны китӧ, сэки сӧмын сувтӧ матыстчысь автобус да верман сӧвны. Он кӧ китӧ лэпты, сӧмын боктіыд чишнитас. Троллейбусъясӧн веськӧдлӧны сӧмын нывбабаяс, ни ӧти айловӧс эг аддзыв. Чуймӧдіс татшӧмтор: пырӧ кӧ автобусӧ коксӧ ӧдва кыскысь беддя пӧрысь пӧч, некод оз чеччы, мед вичмӧдны пуклӧс. Миян Комиын пӧрысьястӧ пыдди пуктӧны, уна пӧвстсьыд кодкӧ да кодкӧ век пуксьӧдӧ морттӧ. Лавкаясӧ пыригӧн ме пыр чолӧмасьлі, кыдзи велавлі гортын. А сэні шуан «Здравствуйте!» да, кыдзи вузасьысьяс, сідзи и ньӧбасьысьяс, тэ вылӧ, быттьӧ йӧй вылӧ, дзоргӧны синсӧ сувтӧдӧмӧн.

Йӧзыс ассьыныс обласьтсӧ шуӧны Брянщинаӧн, а миян ёсь кывъяс ӧдйӧ и аддзисны выль ним - Дрянщина. Тайӧ, дерт, шмонитӧм. Тадзи ӧд, кыдзи колӧ гӧгӧрвоны, абу сӧмын сэні.

Иван НОГИЕВ.

Кулӧмдін.

Абу сӧрӧм

Бордъя вӧв

Водзті вӧр лэдзисны колхозъяс, кылӧдлісны весиг юркарӧдз. Босьтны кӧ миянлысь Керчомъянымӧс, уджавлісны тӧвбыд Йӧл ю бокын. Як пиян ягсянь Эжва дорӧдз вӧчлісны йиа туй, сы вывті и йӧткалісны керъяссӧ ӧта-мӧд бӧрсяыс. Уджавлісны эз сӧмын Керчомъяса, но и Донса, Джеджимса, Парчса, Лебежнӧйса, Вочса да весиг Немдінса йӧз. На пиысь талун ловъя лыда морт.

Меным бать висьтавліс, мый арнас, кор усьліс лым, кутліс йи, босьтлісны вӧчны Керчомъясянь туй медся ылісa кер лэдзанінӧдз. Сійӧ кызвыннас мунліс нюръяс пӧлӧн да вӧлі небыд. Бӧрйылісны уна пельк вӧлӧс, но помӧдзыс некод эз волы, то вӧйліс, то дойдліс асьсӧ. Воліс сӧмын зэв шань смоль сьӧд Воронко вӧв. Он кӧть домав, мукӧд вӧвъяс моз некытчӧ оз пышйы. Ю кузя мунігад вӧсни йи вылӧ оз сувт и рыӧ оз пыр. И мый шензьӧданаыс - бӧръя кокъяс вылӧ сувтӧмӧн весиг йӧктіс гудӧк улӧ. Сійӧ вӧйлывліс жӧ пельясӧдзыс, но вермӧдчыліс да петліс зыбучсьыс. Вӧв новлӧдлысь шуліс: «Воронко, он жӧ ӧд татчӧ кувтӧдчы», и вӧв пыркнитчыліс да петліс сибдӧминсьыс. Бать шулӧма, мый тайӧ вӧлыслӧн, тыдалӧ, сьӧлӧмыс бордъя, но некод абу эскӧма.

Нэмыс вӧлӧма дженьыд. Коркӧ бунт вылӧ керъяс лэптігӧн, бунтсӧ омӧля кутӧмаӧсь да, керъясыд кутӧмаӧсь гылавны. Воронко эськӧ чеччыштас ӧти и мӧд кер вомӧн, но чукӧрӧн локтысь керъяс вомӧн чеччыштны оз вермы да кокъясыс чегъясясны. Ковмӧма начкыны. Сьӧлӧм бердас збыльысь вӧлӧма кык ичӧтик борд кодь. Весиг эз сёйны, зэв жалитӧмӧн гуалісны, волісны став уджаланінсьыс. Уналӧн петіс синваыс.

Мый збыльысь вӧлі татшӧм вӧлыс, висьталіс нӧшта ӧти морт, коді воліс ме дорӧ кыйны чери. Ачыс Смолянкаысь ли Немдінысь, олӧма нин, висьтавліс: менӧ пӧ шуӧны Несторӧн. Ме пӧ татшӧм вӧвсӧ сэсся эг аддзыв: сьӧлӧмыс пӧ збыльысь вӧлі бордъяса.

Ме эска, а ті кыдз кӧсъянныд.

Иван ЛЮТОЕВ.

Керчомъя.

Шмонитыштам

Зверьяс юисны. Лоис этша. Шуисны ыстывны дозла черепахаӧс. Сюйисны сылы вомас сьӧм да йӧткыштісны понӧль сайӧ:

- Котӧрт!

Виччысьӧны час, мӧдӧс, койӧмӧдӧс. Медбӧрын петісны кусьыныс, кутісны видны черепахаӧс. Руч:

- Вот омӧльыд, кулан, а сэн на лоӧ.

Крокодил:

- Пӧрысь выжыв. Локтас да киассӧ и кокъяссӧ оръяла.

Понӧль сайысь тыдовтчӧ черепахалӧн юрыс да шуӧ:

- Кутанныд кӧ увгыны, некытчӧ ог мун.

* * *

Вӧралысь мунӧ вӧрӧд да усьӧ ош гуӧ. Воштӧ ружьесӧ да полӧмӧн виччысьӧ, мый лоӧ. Мыйкӧ дыра мысти синъясыс велалісны пемыд дінӧ да аддзӧ ошпиӧс. Юалӧ:

- Батыд гортын?

- Абу.

- А мамыд?

- Абу жӧ.

Чужйӧ ошпилы кокнас:

- Сідзкӧ нӧ, мый морла татчӧ нюжӧдчин, мисьтӧм чужӧм?

Ошпи бӧрддзис да горӧдіс:

- Пӧчӧӧӧӧ!

* * *

Зоопаркӧ локтіс морт.

- Босьтӧй менӧ удж вылӧ, а то быдлаысь вӧтлӧны.

- Мыйыськӧ?

- Ме зэв ньӧжмыд.

- Сідзкӧ, шогман видзны черепахаясӧс.

Локтӧны асывнас, видзысь пукалӧ, а черепаха видзанін куш.

- Кывзы, а кӧнӧсь нӧ черепахаясыс?

- Сӧмын ӧдзӧс восьті, а найӧ кыдз тай котӧртісны!

«Российская охотничья газетаысь».

Гижӧны челядь

Отсӧг

Олісны-вылісны Ур да Визяорда. Найӧ вӧліны суседъясӧн да лӧсялісны. Ур вайлывліс Визяордалы гӧстинеч пыдди тшак, и Визяорда гӧститӧдліс Урӧс тшакӧн.

Найӧ гожӧмбыд да арбыд дасьтысьлісны тӧв кежлӧ, косьтылісны тшак да чукӧртлісны коль. Но ӧти воӧ Визяорда кутіс висьӧдчыны да заптысьнысӧ эз вермы. Та вӧсна Ур бура дыр вердышталіс Визяордаӧс, мед сійӧ лӧсьыда вуджис тӧвсӧ. Визяорда, бурдіс да, уськӧдчис отсавны Урлы вӧчны дзик быдторсӧ, но Ур ӧлӧдіс:

- Висигад аслад уджыд эндіс, сійӧс вӧч. Ме ачым вевъяла. Ковмас кӧ, ачым чукӧста. Ӧта-мӧдыдлы век отсавны колӧ. Ме кӧ быттьӧ висьми, тэ эськӧ меным отсалін жӧ. Сідз ӧд?

- Дерт, отсалі, - вочавидзис Визяорда.

И водзӧ олісны найӧ бура лӧсялӧмӧн.

Нина НЕХОРОШЕВА.

Дон.

Выль коми сьыланкыв

ВӦЛІМ ТОМӦСЬ, МИЧАӦСЬ

Кывбур **Виталий УЛЯШЁВЛӦН.** Шылад **Василий ЧУВЬЮРОВЛӦН.**

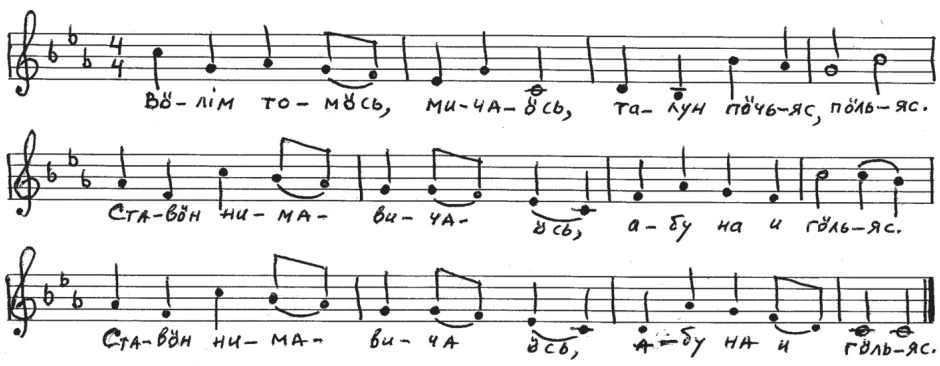

Вӧлім томӧсь, мичаӧсь,
Талун - пӧчьяс, пӧльяс.
Ставӧн нима-вичаӧсь,
Абу на и гӧльяс.

Быдмисны нин нывъясным
Тіян да и миян.

Мусаяслӧн сывъясын
Сӧвмӧм зарни пиян.

Налӧн тыр-бур олӧмныс
Донасьыс на дона.
Вӧльнӧй светас волӧмныс
Весьшӧрӧ эз коль на.

Вӧлім томӧсь, мичаӧсь,
Талун - пӧчьяс, пӧльяс.
Ставӧн нима-вичаӧсь,
Абу на и гӧльяс.

Лист боксӧ дасьтіс
Василий ЛОДЫГИН.